

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 23 stycznia 2023 r.

Poz. 665

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.10.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 20 stycznia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXV/509/22 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, w całości, jako sprzecznej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), dalej jako „ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych”, oraz art. 97 ust. 5 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 grudnia 2022 r. Rada Miejska w Świętochłowicach przyjęła uchwałę Nr LXV/509/22 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. przepisy art. 97 ust. 1, 1a i 5 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 21 grudnia 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem.

Niniejszej uchwała podjęta została na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym *Rada powiatu lub rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych*. Uchwała podejmowana na podstawie delegacji ustawowej art. 97 ust. 5 ustawy stanowi akt prawa miejscowego.

Dokonując oceny legalności przedmiotowej uchwały, w pierwszej kolejności wskazać należy, że prawidłowa pod względem prawnym uchwała musi spełniać niezbędne wymagania zarówno w aspekcie materialnym, jak również i formalnym. Treść uchwały musi być zgodna z przepisami prawa, a ponadto tryb jej podjęcia musi odpowiadać określonym procedurom. Jednym z formalnych warunków podjęcia ważnej uchwały jest prawidłowe określenie wejścia jej w życie. Zgodnie z utrwaloną linią orzeczniczą nieprawidłowe określenie daty wejścia w życie uchwały, stanowi istotne naruszenie prawa, co skutkuje nieważnością aktu w całości (wyrok NSA z dnia 21 czerwca 2017 roku, sygn. akt: II OSK 2677/15, LEX nr 2339622 oraz powołane w nim wyroki: WSA w Opolu z dnia 21 kwietnia 2009 roku, sygn. akt: II SA/Op 58/09, LEX nr 514923 oraz wyrok WSA w Gliwicach z dnia 21 września 2012 roku, sygn. akt II SA/Gl 851/12, LEX nr 1257345). Niewątpliwie regulacja określająca termin wejścia w życie jest istotnym elementem treści aktu

prawnego. Wejście w życie oznacza nadanie mocy obowiązującej danemu aktowi normatywnemu. Przepis o wejściu w życie ma szczególny charakter, jest to bowiem norma, za pomocą której można identyfikować początek obowiązywania aktu normatywnego. Istnieje zatem moment czasowy, począwszy od którego dana norma staje się elementem systemu prawa, a tym samym źródłem praw i obowiązków podmiotów, do których jest kierowana. Niejasne lub nieprecyzyjne sformułowanie przepisu prawnego określającego ten moment lub też całkowity brak takiego przepisu rodzi niepewność jego adresatów, co do chwili powstania praw, czy obowiązków wynikających z podjętego aktu. Niezbędne jest zatem zawarcie takiego przepisu w uchwale, albowiem z uwagi na skutki, jakie może ona rodzić, moment uzyskania przez nią mocy obowiązującej nie może być domniemywany (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 7 sierpnia 2008 r., sygn. akt IV SA/Gl 78/08, CBOSA). Nieprawidłowe określenie daty wejścia w życie aktu prawnego lub całkowity brak takiego określenia godzi w art. 2 Konstytucji RP, zgodnie z którym *Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej*. Z powołanego przepisu Trybunał Konstytucyjny wyprowadza tzw. zasadę przyzwoitej legislacji. Składa się na nią szereg dyrektyw związanych pod względem aksjologicznym (służą one ochronie wspólnych wartości, jakimi są zaufanie obywateli do państwa i prawa oraz pewność prawa) oraz funkcjonalnym (stanowią dyrektywy kierowane do prawodawcy i odnoszą się do procesu tworzenia prawa).

W przedmiotowej uchwale Rada Miejska wadliwie określała jej wejście w życie. W § 9 uchwały Rada przyjęła: *Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 2022 r.*

Z powyższego zapisu nie wynika, z jakim dniem uchwała ma wejść w życie, co jak wyżej wskazano, stanowi istotne naruszenie prawa skutkujące nieważnością uchwały w całości. Taka konstrukcja uchwały pozostaje w rażącej sprzeczności z zasadą przyzwoitej legislacji wyprowadzoną z art. 2 Konstytucji RP.

Dalej, należy wskazać, że zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Z kolei na mocy art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

Powyższe oznacza, że w przypadku aktów prawnych zawierających przepisy powszechnie obowiązujące ustawodawca co do zasady przewiduje konieczność zachowania 14-dniowego *vacatio legis*. Każde odstępstwo od tej zasady, polegające bądź na skróceniu okresu *vacatio legis* na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, bądź nawet nadaniu aktowi prawnemu wstecznej mocy obowiązującej (por. art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych - przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie), rodzi po stronie gminy obowiązek wykazania, że nastąpiły szczególne okoliczności, uzasadniające odstępstwo od zasady 14-dniowego *vacatio legis*. W niniejszej sprawie przesłanki skrócenia *vacatio legis* nie występują.

Podjętą kwestionowaną uchwałę, Rada naruszyła również ww. przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych, bowiem nie zapewniła 14-dniowego *vacatio legis*. Konstrukcja § 9 uchwały przewiduje jej wejście w życie w dowolnym dniu 2022 roku. Poza wyżej opisaną niezgodnością takiego zapisu z art. 2 Konstytucji RP z powodu braku określenia konkretnego momentu wejścia w życie uchwały, organ nadzoru wskazuje również, że uchwała ogłoszona została w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z 2022 r. pod poz. 8761 w dniu 23 grudnia 2022 r., a zatem w świetle art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych najwcześniejszym dopuszczalnym terminem wejścia w życie tej uchwały jest dopiero dzień 7 stycznia 2023 r.

Reasumując, organ nadzoru stwierdza, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych, co uzasadnia stwierdzenie jej nieważności w całości.

Niezależnie od powyższego, przedmiotowa uchwała zawiera w swej treści inne wady prawne.

Organ nadzoru podkreśla, że organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności

(art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji przez Radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje.

Podkreślenia wymaga również, że organ stanowiący gminy nie posiada kompetencji do regulowania (modyfikowania) materii, która została już uregulowana w obowiązujących przepisach prawa rangi ustawowej. Orzecznictwo sądowe trafnie wskazuje, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy. Powtórzenia takie i modyfikacje, jako wysoce dezinformujące, stanowią istotne naruszenie prawa (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodek Zamiejskowy w Lublinie z dnia 28 lutego 2003 roku, sygn. akt I SA/Lu 882/02, Legalis nr 95559; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 września 2009 roku, sygn. akt II OSK 1077/09, Legalis nr 215766; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 15 stycznia 2013 roku, sygn. akt IV SA/Gl 391/12, Legalis nr 767206, wyrok NSA z dnia 8 grudnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1943/18). Rada gminy nie ma prawa powielać, a tym bardziej modyfikować uregulowań ustawy upoważniającej i przepisów innych aktów normatywnych, a takie działanie będzie traktuje się jako wykroczenie poza upoważnienie ustawowe stanowiące istotne naruszenie prawa, tu: art. 97 ust. 5 ustawy.

Przechodząc do treści analizowanej uchwały, organ nadzoru wskazuje, że § 2 uchwały jest sprzeczny z przepisem art. 97 ust. 1 ustawy. W przepisie § 2 uchwały Rada postanowiła, że *pobyt osoby skierowanej do ośrodka wsparcia i mieszkania chronionego jest odpłatny*. Tymczasem z treści przepisu art. 97 ust. 1 zd. 2 ustawy wynika, że *osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego*. Nie w każdym zatem przypadku pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych związany będzie z obowiązkiem ponoszenia odpłatności. Rada dokonała zatem modyfikacji przepisu art. 97 ust. 1 ustawy. Ponadto kwestionowana regulacja wykracza poza delegację z art. 97 ust. 5 ustawy, albowiem nie stanowi ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia. Konkludując, Rada Miejska w Świętochłowicach w § 2 uchwały przekroczyła przyznane jej upoważnienie i dokonała modyfikacji art. 97 ust. 1 zd. 2 ustawy. Powyższe oznacza, że § 2 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem prawa.

Z kolei § 5 ust. 1 uchwały, zgodnie z którym *ustala się szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych z terenu Miasta Świętochłowice w ośrodku wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, zwanych dalej „schroniskiem”*, wykracza poza delegację ustawową w zakresie, w jakim ustalone zasady dotyczą osób bezdomnych „z terenu Miasta Świętochłowice”. Należy wskazać, że z art. 101 ust. 1 ustawy wynika, że właściwość miejscową gminy ustala się według miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie. Z ust. 2 powołanego przepisu ustawy wynika zaś, że w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Z kolei art. 101 ust. 3 ustawy stanowi, że w przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie, w sprawach niecierpiących zwłoki oraz w sprawach cudzoziemców i osób, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany, i cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a, właściwa miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Tym samym Rada, ograniczając przyjęte zasady ponoszenia odpłatności za pobyt osób bezdomnych w ośrodku wsparcia – schronisku dla osób bezdomnych oraz schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi do osób „z terenu Miasta Świętochłowice” zmodyfikowała zakres podmiotowy uchwały, co należy uznać za naruszenie art. 97 ust. 5 w zw. z art. 101 ust. 2 i 3 ustawy.

Również treść § 5 ust. 2 uchwały jest sprzeczna prawem. W powołanej wyżej regulacji uchwały wskazano: *Pomoc w formie udzielenia schronienia poprzez przyznanie tymczasowego miejsca pobytu w schronisku przysługuje osobom bezdomnym, o których mowa w art. 6 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej*. W ocenie organu nadzoru, Rada na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy posiada kompetencję wyłącznie do określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, co obejmuje również określenie zasad ponoszenia odpłatności w schronisku dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Rada nie posiada natomiast upoważnienia do wskazywania kręgu osób, którym przysługuje pomoc w formie udzielenia schronienia poprzez przyznanie tymczasowego miejsca pobytu w schronisku. Wskazania wymaga również, że powyższe

kwestie uregulowano w art. 48a ustawy. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu *udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi*. W ust. 2 wskazano, że *schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej*. Dalej, z ust. 5-7 wynika, iż w schronisku dla osób bezdomnych, ogrzewalni mogą przebywać osoby zdolne do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w placówce, z wyłączeniem osób będących pod wpływem alkoholu lub pod wpływem substancji psychoaktywnych (dopuszczenie tych osób następuje w szczególnie uzasadnionych przypadkach). Reasumując, Rada Miejska w Świętochłowicach, w wyżej wymienionym zakresie, w sposób istotny naruszyła art. 97 ust. 5 ustawy poprzez przekroczenie zakresu przyznanego jej upoważnienia i modyfikację ww. przepisów ustawy.

Wykroczenie przez Radę poza zakres upoważnienia wynikającego z art. 97 ust. 5 ustawy nastąpiło również w § 5 ust. 5 oraz § 6 ust. 3 uchwały. Zgodnie z § 5 ust. 5 uchwały: *Termin i sposób wnoszenia odpłatności za pobyt w schronisku ustalany będzie w decyzji administracyjnej przyznającej pomoc w formie schronienia*. Paragraf 6 ust. 3 uchwały stanowi, iż: *Termin i sposób wnoszenia odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia i mieszkaniu chronionym ustalany będzie w decyzji administracyjnej przyznającej miejsce w ośrodku wsparcia i mieszkaniu chronionym*.

W ocenie organu nadzoru, Rada nie jest uprawniona do ustalania obligatoryjnych elementów decyzji administracyjnej. Stosownie do art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Regulacje w zakresie decyzji administracyjnej uzupełniają z kolei przepisy procedury administracyjnej, rozdziału 7 Kodeksu postępowania administracyjnego. Oznacza to, że uchwała rady gminy nie może regulować kwestii związanych z wydaniem decyzji administracyjnej, gdyż regulacje te wprowadzone są w przepisach ustawy oraz w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z powyższym należy stwierdzić, że Rada Miejska w Świętochłowicach nie miała, na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy, uprawnień do kształtowania elementów decyzji administracyjnej, co niewątpliwie uczyniła ww. regulacjach uchwały, obligując organ wydający decyzję do zawarcia w niej unormowań dotyczących sposobu i terminu wnoszenia odpłatności za pobyt. Takie działanie stanowi niebudzące wątpliwości przekroczenie kompetencji własnej, a zarazem naruszenie uprawnienia podmiotu wydającego decyzję administracyjną, który nie jest i nie może być związany takimi postanowieniami uchwały. Z tych powodów organ nadzoru uznał, iż treść § 5 ust. 5 oraz § 6 ust. 3 uchwały wykracza poza zakres przyznanego Radzie upoważnienia i stanowi istotne naruszenie art. 97 ust. 5 ustawy.

Dalej, zdaniem organu nadzoru treść § 6 ust. 1 uchwały w zakresie wersu drugiego tabeli, w którym ustalono bezpłatny pobyt w mieszkaniu chronionym i innych ośrodkach wsparcia osób o dochodach do 100% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej stanowi powtórzenie regulacji ustawowej zawartej w art. 97 ust. 1 ustawy. Zgodnie z treścią tego przepisu *opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego*. Co więcej, kwestionowana regulacja wykracza poza delegację z art. 97 ust. 5 ustawy, albowiem nie stanowi ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia. Wskazana w tej regulacji grupa podmiotów w ogóle takiej odpłatności nie ponosi. Regulacja winna być zatem oceniona, jako istotnie naruszająca art. 97 ust. 5 w zw. z ust. 1 ustawy.

Reasumując, zdaniem organu nadzoru uchwała w części określonej w § 2, § 5 ust. 1 w zakresie sformułowania „z terenu Miasta Świętochłowice”, § 5 ust. 2, § 5 ust. 5, § 6 ust. 1 w zakresie wersu drugiego tabeli oraz § 6 ust. 3 podjęta została z istotnym naruszeniem art. 97 ust. 5 ustawy.

Kończąc, organ nadzoru wskazuje, że podobne stanowisko prezentowane jest w orzecznictwie sądów administracyjnych. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wr 629/13, opubl. LEX nr 1430379 Sąd podkreślał, że na podstawie upoważnienia ustawowego do podjęcia przedmiotowego aktu, tj. art. 97 ust. 5 ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego władny jest uregulować jedynie zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. W przywołanym wyroku Sąd orzekł m.in., iż: *radni nie mogą wyliczać w uchwale kręgu osób uprawnionych do korzystania z mieszkania chronionego oraz że uregulowanie w uchwale, wydanej na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy, kwestii długości pobytu w placówce, formy przyznania świadczenia i osoby upoważnionej do przyznania świadczenia, elementów decyzji o odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym,*

elementów uwzględnianych przy wydaniu tej decyzji oraz postępowania po ustaniu prawa do świadczenia, odbyło się bez podstawy prawnej.

Powyżej opisane uchybienia w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały w całości należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz